

Ὁ σωματικός ἀσκητισμός πολύ συχνά φθείρεται, χάνει τήν ἀξία του, γιατί τοῦ λείπει κάτι πολύ βασικό. Κι αὐτό πού τοῦ λείπει εἶναι ὅτι πολλές φορές ὁ ἀσκητής κάνει τούς ἀγῶνες του χωρίς διάκριση. Ἔτσι οἱ ἀσκητικοί ἀγῶνες του δέν ἔχουν τήν πρέπουσα ἀξία, τούς κάνει μόνο ἐπειδή πρέπει ν' ἀγωνιστεῖ. Ὁργανώνει ἔτσι τή ζωή του ὥστε νά κάνει ἀσκησιή για χάρη τῆς ἀσκησιῆς, για κανέναν ἄλλο σκοπό. Ὄταν ὅμως ἀγωνίζεται ἔτσι ἀσκοπα, χωρίς κάποιο συγκεκριμένο στόχο, θ' ἀκολουθήσει σίγουρα κάποια μείωση τῶν πνευματικῶν ἀγῶνων του κι οἱ προσπάθειές του δέ θά τελεσφορήσουν, ἐπειδή θά ἐπικεντρώνεται μόνο στή σωματική του ἀσκησιή.

Τό ἴδιο ἔγινε μέ τή Μάρθα. Νόμισε πώς ἡ συμπεριφορά τῆς Μαρίας ἦταν παράλογη. Τή δική τῆς συμπεριφορά τή λογάριασε πιά ἄξια, πώς τῆς ἄξιζαν περισσότερο ἔπαινοι για αὐτό πού ἔκανε.

Ὁ εὐσπλαχνος Κύριος δέν ἀπόρριψε τήν προσφορά τῆς Μάρθας. Τῆς ἐπισήμανε ὅμως πώς στή δική τῆς ὑπηρεσία ἔκανε πολλά πράγματα πού δέν ἦταν ἀπαραίτητα, πού τῆς δημιουργοῦσαν ταραχή καί σύγχυση, ἐνῶ ἡ ἐπιλογή τῆς Μαρίας ἦταν οὐσιαστική. Μέ τίς παρατηρήσεις του αὐτές ὁ Κύριος ἐξαγνίζει τόν ἀγῶνα τῆς Μάρθας ἀπό τήν ἔπαρση καί τήν διδάσκει πώς ἡ σωματική ἀσκησιή πρέπει νά συνοδεύεται καί νά τελειοποιεῖται μέ τήν ταπείνωση.

Ἔτσι ἀκριβῶς ἔχουν τά πράγματα. Ἡ σωματική ἀσκησιή, ἄν δέ γίνεται μέ πνευματική διάκριση καί φω-

τισμό, ἔχει πάντα μέσα της πολλά πράγματα πού ἀπό μόνα τους εἶναι μάταια. "Ὅποιος ἀγωνίζεται μ' αὐτόν τόν τρόπο, μ' ὄλο πού τό κάνει γιά τό Θεό, μέσα του κυριαρχεῖ ὁ παλαιός ἄνθρωπος. Στόν ἀγρό του μαζί μέ τόν καλό σπόρο φυτρώνουν καί τά ζιζάνια. Δέν μπορεῖ νά ἐλευθερωθεῖ ἀπό τήν ἐπίδραση καί τή μονομέρεια αὐτή κι ἀποκτᾶ μιά κατά κάποιον τρόπο σωματική σοφία. Πρέπει νά δώσουμε ὄλοι μας τήν πρέπουσα προσοχή στά λόγια τοῦ Κυρίου καί νά ἐκτελοῦμε τά καλά μας ἔργα μέ τή μεγαλύτερη δυνατή ταπείνωση. Νά συμπεριφερόμαστε σάν δοῦλοι, πού ὀφείλαμε νά κάνουμε τό θέλημα τοῦ Κυρίου μας. Νά νιώθουμε ἔνοχοι ἐπειδή δέν κάναμε τό θέλημά Του ὅπως ἔπρεπε, λόγω τῆς ἀδυναμίας καί τῆς ἀμαρτωλῆς μας διάθεσης.

Αὐτοί πού ἐπιδίδονται σέ σωματικούς ἀσκητικούς ἀγῶνες εἶναι πολύ χρήσιμο νά γνωρίζουν πώς ὑπάρχει κι ἓνας ἄλλος ἀγῶνας ἀσύγκριτα ἀνώτερος. Αὐτός εἶναι ὁ πνευματικός ἀγῶνας πού φωτίζεται ἀπό τή θεία χάρη. "Ὅποιος δέν ἀγωνίζεται πνευματικά, λείει ὁ ἀββάς Ἰσαάκ ὁ Σύρος, στερεῖται τίς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι σά νά μήν ἔκανε καθόλου ἀσκητικούς ἀγῶνες.

Αὐτό βλέπουμε καί στή Μάρθα. Ἦταν τόσο ἀπασχολημένη στό διακόνημά της καί πίστευε τόσο πολύ στήν ἀξία του, ὥστε δέν ἔκανε κἄν τόν κόπο νά ζητήσῃ ἀπό τόν Κύριο νά τήν καθοδηγήσῃ καί νά τήν διδάξῃ.

Ἀντίθετα μάλιστα, τόν συμβούλεψε ἐκείνη τί ἔπρεπε νά κάνει καί Τοῦ ζήτησε νά τήν ἀκούσῃ, νά πειθαρχήσῃ στή συμβουλή της.

Γιατί τώρα τό εὐαγγελικό αὐτό ἀνάγνωσμα ἔχει ὀρίσει ἡ Ἐκκλησία μας νά διαβάζεται σ' ὅλες τίς Θεομητορικές γιορτές; Ἐπειδή ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ πρόσφερε στόν Θεάνθρωπο ὄχι μόνο τήν ὑπέρτατη σωματική ἀλλά καί τήν ὑπέρτατη ψυχική διακονία, ἀφοῦ τηροῦσε ὅλα τά λόγια Του στήν καρδιά Της (βλ. Λουκ. β' 51). Παρατηροῦσε ὅλα ὅσα γίνονταν ἀπό τήν παιδική Του ἡλικία, ὅλα ὅσα σχετίζονταν μ' Αὐτόν. Κι ὅλ' αὐτά τά τηροῦσε στήν καρδιά Της. Καί γιά νά γίνει πιο ξεκάθαρο αὐτό, στή διήγηση τῆς Μάρθας καί τῆς Μαρίας προστίθεται καί μιά περιχοπή ἀπό τό ἐπόμενο κεφάλαιο τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Λουκᾶ, ὅπου κάποια γυναίκα, μέ τό πού ἄκουσε τά λόγια τοῦ Κυρίου, τοῦ φώναξε δυνατά: «Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καί μαστοί οὐς ἐθήλασας» (Λουκ. ια' 27). Κι ὁ Κύριος τῆς ἀπάντησε: «Μενοῦνγε, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. ια' 28).

Αὐτή εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ στή διακονία τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀνθρώπινη ἀντίληψη ἀναγνωρίζει ὡς μακαρία κι εὐλογημένη τή Μητέρα τοῦ Θεοῦ μόνο ἐπειδή ἔφερε μέσα Της τό Θεάνθρωπο. Ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος ὅμως ἐκθειάζει τήν ὑπεροχή τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ καί ὀνομάζει μακάριους κι ἐκείνους πού ἀκοῦνε καί τηροῦν τό λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἡ μακαριότητα αὐτή τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ εἶχε κάποια ὑπεροχή σέ σχέση μέ ὅλους τούς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀφοῦ ἄκουγε καί κατέγραφε μέσα Της ὅλους τούς λόγους τοῦ Κυρίου καί τούς τηροῦσε τόσο πιστά καί μέ τέτοια ἀγάπη, ὅσο κανένας

άλλος άνθρωπος στόν κόσμο. Σέ αντίθεση μάλιστα μέ τήν αντίληψη τῶν ἀνθρώπων, ἐδῶ ἡ πνευματική διακονία φαίνεται νά βρίσκεται πολύ ψηλότερα ἀπό τή σωματική.

Ἡ ψυχρή σωματική ἄσκηση στήν ὁποία ἐπιδίδεται μέ ζήλο ὁ ἄνθρωπος, ἀλλά πού δέν ἔχει καμιά σχέση μέ τήν πνευματική αντίληψη πού ἀπαιτεῖ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί πού πρέπει νά εἶναι ὁ φυσικός ἀγώνας τῆς ψυχῆς, εἶναι παράλογη, πολλές φορές καταστροφική. Ὁδηγεῖ σέ αὐτοεκτίμηση, σέ περιφρονητική στάση, στήν κριτική κατά τοῦ πλησίον. Ὁδηγεῖ σέ πλάνη. Μορφώνει ἐσωτερικά ἕναν φαρισαῖο, ἀποξενώνει τόν ἄνθρωπο ἀπό τό Θεό καί τόν παραδίδει στό σατανά.

Ὅταν ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ἐπισκιάζει πλούσια τόν ἀσκητή, τότε τοῦ ἀποκαλύπτεται μιά καρποφόρα πνευματική ἄσκηση πού τόν ὀδηγεῖ στή χριστιανική τελείωση. Τότε ἀποκαλύπτεται στήν ψυχή κι ἡ ἀμαρτωλότητά της, πού ὡς τότε δέν μπορούσε νά τήν δεῖ. Τότε βαθιά ἀπό τήν ψυχή του θά πηγᾶσει ἡ προσευχή κι ὁ θρῆνος, πού θά προφέρονται ἀπό τό νοῦ καί τήν καρδιά, ἐνῶ τά χεῖλη θά σιγοῦν. Ἡ προσευχή αὐτή κι ὁ θρῆνος κατευθύνονται στόν οὐρανό καί τοποθετοῦν τόν προσευχόμενο στά πόδια τοῦ Σωτήρα μας, ὅπου καί παραμένει. Ἡ ψυχή τότε ὁμολογεῖ τή δική της ἀμαρτωλότητα καί τό ἄπειρο μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ, κι ἔτσι ὀδηγεῖται στήν τελειότητα. Τήν ὀδηγεῖ στήν τελειότητα ἡ ἴδια ἡ δεξιὰ τοῦ πανάγαθου Θεοῦ πού ἔπλασε τόν ἄνθρωπο καί τόν ἀναγεννᾷ.